OMSLAG

Het heiligenboek

Maximiliaan Maria Kolbe. De martelaar van de liefde ***Tom Zwaenepoel***

Rajmund Kolbe wordt in 1894 geboren als zoon van een eenvoudige arbeider. Hij komt ter wereld in het Poolse Zdunska Wola. In 1911 treedt hij als Maximiliaan Maria in bij de franciscanen. Hij studeert in Lemberg en in Rome. Na zijn priesterwijding in 1918 keert hij terug naar het inmiddels onafhankelijke Polen. Hij wordt echter ernstig ziek als gevolg van longtuberculose.

Van 1930 tot 1936 verblijft Kolbe in Japan. Na de inval van de nazi's in Polen in 1939 wordt hij samen met veertig medebroeders gearresteerd, omdat ze via radio en drukpers antinazistische boodschappen hebben verspreid. Na drie maanden wordt hij uit het concentratiekamp Oranienburg vrijgelaten. Hij zet zijn kritiek voort en blijft zich inzetten voor Poolse en joodse gevangenen. Na een tweede arrestatie komt hij in Auschwitz terecht, waar hem in 1941 een dodelijke fenolinjectie wordt toegediend.

In Auschwitz put Maximiliaan kracht uit zijn gebed. Ondanks het verbod neemt hij bij gevangenen de biecht af. Uitgeput onderbreekt hij zijn arbeid voor de stapel lijken die hij op een kar naar de ovens van het crematorium moet duwen. Alvorens hij weggaat, prevelt hij: *„Et Verbum caro factum est* (En het Woord is vlees geworden). Heilige Maria, bid voor ons." Zelfs op de terechtstellingsplaats van een concentratiekamp klinkt de laatste zucht van een martelaar als een getuigenis van geloof en liefde voor de andere slachtoffers.

Wanneer een gevangene uit Maximiliaans blok erin slaagt te vluchten, worden tien medegevangenen veroordeeld tot de hongerdood. Een van de getroffenen is Frans Gajowniczek, vader van twee zonen. Maximiliaan vraagt om in zijn plaats te mogen sterven. Uit de hongerbunker klinken zijn gebeden en gezangen, die met de dag zwakker worden. Hij zit op de knieën of staat tussen zijn stervende lotgenoten. Na twee weken is hij met nog drie gevangenen bij bewustzijn. De kamparts dient hun een dodelijke fenolinjectie toe, omdat men de hongercel dringend nodig heeft. Hij ziet hoe Maximiliaans lippen biddend sterven. Zijn lijk wordt als 'gevangene 16770' in het crematorium verbrand. Zowel in het begin als op het einde van zijn leven is Maximiliaan een 'Pool zonder land'. Hij sterft als nummer, maar blijft niet naam- en gezichtloos.

Door de plaats van een onbekende familievader in te nemen, vindt naastenliefde plaats op de meest extreme plek van massavernietiging. De liefde voor God wordt zichtbaar op de plaats waar God buitengewoon ver lijkt. Door zijn heldhaftige liefdesdaad verdedigt de 'martelaar van de liefde' het recht op leven van een onschuldige en bevestigt hij het alleenrecht van de Schepper op het menselijke leven.

Maximiliaan toont een bijzondere gelijkenis met Christus, het oerbeeld van alle martelaars, die aan het kruis zijn leven geeft voor zijn broeders. Zijn overwinning op een 'systeem' dat vol verachting en haat tegenover de mens staat, lijkt op Jezus' overwinning op Golgota. Kolbes gebaar kan ook worden beschouwd als een 'geschenk aan de familie'. Hij geeft nieuw leven aan de jonge familievader. In diens aanwezigheid wordt Maximiliaan in 1982 heilig verklaard.

Tijdens Kolbes zalig- en heiligverklaring huldigen Duitse en Poolse gelovigen het leven en het werk van een man die in de tragische relatie tussen beide volkeren een weg van verzoening kan wijzen. Hij staat voor vrede tussen joden en christenen, tussen Polen en Duitsers. In Auschwitz, Dachau en zoveel andere concentratiekampen klinkt de vraag: waar liggen de grenzen van de haat, van de vernietiging van de mens door de mens, van de gruwelijkheid? Voor Edith Stein en Maximiliaan Kolbe heeft de haat in de wereld nooit het laatste woord. Deze getuigen van het verleden zijn voor ons tekenen van hoop. Ze herinneren aan „onze christelijke roeping om getuigen voor Christus te zijn" en aan de verplichting dat „ieder menselijk leven waard is te leven", zoals de Poolse paus Joannes-Paulus II zei tijdens het angelusgebed van 15 augustus 2001 in Castel Gandolfo. Bovendien leren beide heiligen dat vergiffenis altijd en overal mogelijk is.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen,* Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

24 oktober, *9 uur,* *Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23 uur via Canvas en te allen tijde via* Ooit gemist). Openen doet deze Braambosuitzending met een portret van de abdij van Orval. Deze cisterciënzerabdij ver van de wereld, is tegelijk erg betrokken op die wereld. Er zijn het 'beste bier van de wereld' en de al even beroemde kaas. Vader abt is tegelijk manager en een man van gebed. Met geld van de abdij worden tientallen sociale projecten gesteund. De monniken zijn ook bijzonder gastvrij. Het gastenkwartier herbergt dagelijks een veertigtal mensen op zoek naar stilte, gebed en bezinning. Alle monniken zetten zich ten slotte samen in voor het project OJP (Orval Jongeren in Gebed), een uitnodiging naar jongeren om te leren bidden. Een gedurfde uitdaging waarop creatief wordt geantwoord. Voorts in deze uitzending aflevering 2 (van drie) van *Wandelen door de Bijbel*.

De vrome kudde

Fietsers *Ingezonden door Marc Termote*

Twee vrienden maken een fietstochtje langs de Leie. Plotseling raken hun trappers elkaar en beide smakken op de grond. Ze hebben zich niet echt bezeerd, maar een van beide verloor zijn bril.

– Verdorie, mijn bril is in de Schelde gevallen!

Antwoordt zijn vriend, om de situatie wat te ontmijnen:

– Dat is inderdaad vervelend, maar het is wel de Schelde niet...

Waarop de eerste, beetje verbolgen:

– Hoe kan ik dat nu zien zonder mijn bril!

Pedagoog *Ingezonden door Jan Umans*

Een boze directeur:

– Patrick, waarom heb je dat karweitje nog niet opgeknapt? Ik had het je vorige maand al opgedragen.

– Eh, ik ben het vergeten, mijnheer directeur.

– Vergeten? Vergeten? Als ik nu eens vergeet jouw salaris te betalen, wat zou jij dan wel zeggen?

– Ik zou u eraan herinneren, mijnheer directeur, maar ik zou zeker geen maand wachten en er dan zo'n herrie over maken.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? KERK *&leven* · **Vrome Kudde,** Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

VLAAMSE PUZZELS DE PUZZELAAR
Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.
Méér van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.
Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: OMNIVOOR

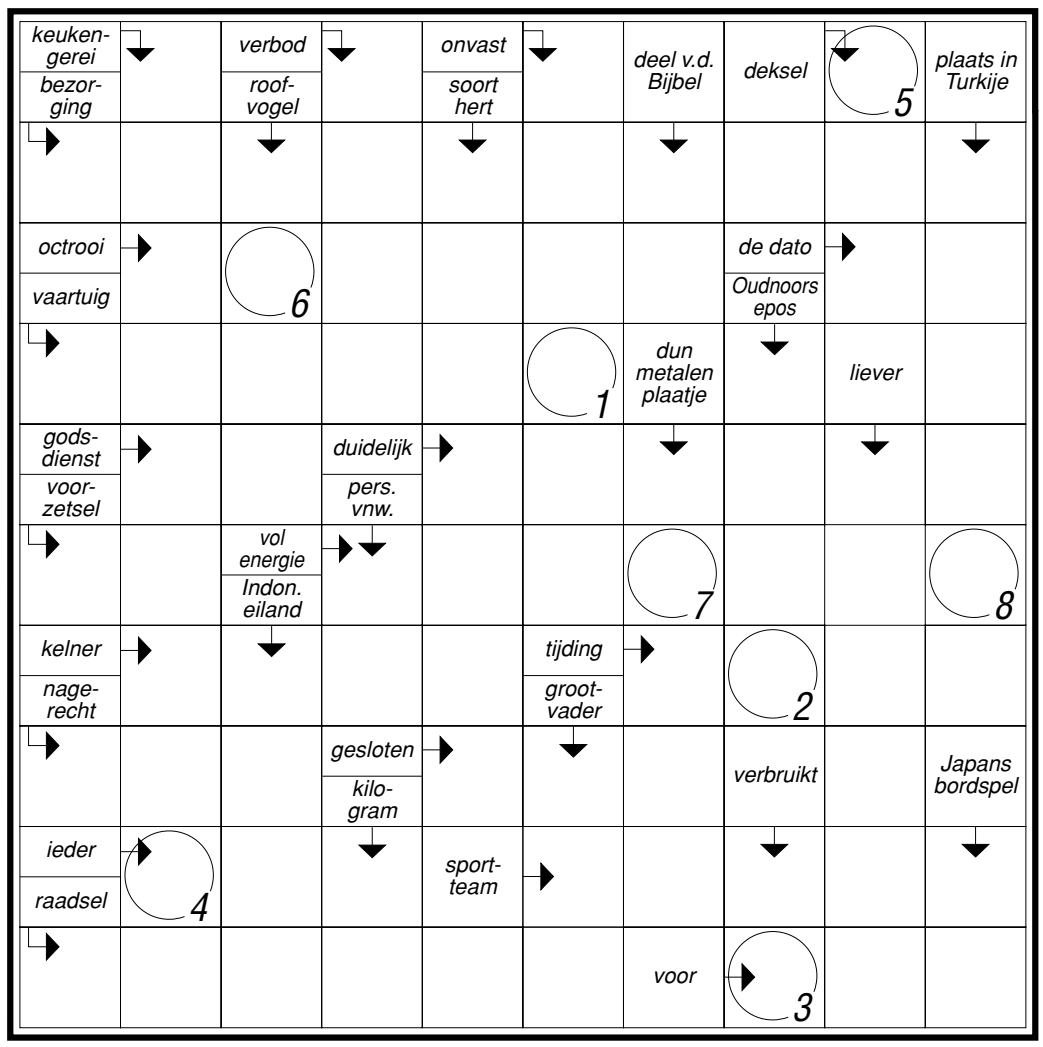

1	2	3	4	5	6	7	8